

הקשר הנפלא בין מ"ב מסעות, מ"ב ערי מקלט, מ"ב תיבות ב"ואהבת", מ"ב עונות בין המצרים

כל הקומה לכל הדורות, וניתן להם ברית הלשון בקבלת התורה בהר סיני במדבר".

במקום אחר מוסיף ה"שפת אמת" לבאר לפי זה מה שנכשלו דור המדבר בכמה מקומות, כי מאחר שהיו: "ראש כל עדת בני ישראל", לסלול הדרך לישראל בכל הדורות, לכן נלחמו עמיהם הסטרא אחרא בכל הכוחות להכשילם, והנה דבריו (פרשת בהעלותך שנת תרמ"ד):

"בענין קברות התאוה שאמרו (במדבר יא-ה) זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם, דרשו חז"ל [חנם] מן המצוות, ותימה לחשוד דור דעה כזה להיות חלילה פורקי עול מצוות. ויתכן לפרש כי אדרבה מזה שעלתה על לבם הרהורי תאוה ממה שהיו במצרים בלי עול מצוות, על זה היתה כל התלונה שלהם.

ובדאי המקומות שעברו בני ישראל במדבר המה מקומות מסוכנים מאוד, כמו שכתוב (דברים ח-טו) במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון, ואם לא היו הדור ההוא מתקנים המקומות היה פגם לדורות... ואותו הדור שהיו מרוחקין מאוד מן הטבע, לכן כל שהרגישו קצת תאוה התאונו זכרנו את הדגה כו' חנם כו', ולא היו יכולין לסבול הרהור של פריקות עול".

הנה כי כן זהו ביאור דברי ה"עבודת ישראל", כי מ"ב ימים ולילות של כ"א ימי בין המצרים, הם כנגד מ"ב המסעות שנסעו ישראל במדבר, כדי לחזק אותנו בכך שכבר הקדים הקב"ה לעשות הכנה לימי הגלות, במ"ב המסעות שנסעו ישראל במדבר ביד משה ואהרן, ומזה נשכיל להבין כי כשם שאחרי מ"ב המסעות במדבר נכנסו ישראל לארץ ישראל, כן נזכה גם אנחנו לצאת מן הגלויות מאפילה לאור גדול בגאולה העתידה במהרה.

מ"ב עונות של בין המצרים כנגד מ"ב ערי מקלט ללויים

רחש לבי דבר טוב לבאר בדרך עבודה את דברי ה"עבודת ישראל", שמקשר בין פרשת מסעי שנזכרו

המקדש, אבל תשעה באב עצמו שבו נשרף בית המקדש אינו נכנס בחשבון.

מ"ב מסעות במדבר הכנה למסעות ישראל בכל הגלויות

אמנם כדי להבין דברי ה"עבודת ישראל", שמקשר בין כ"א ימי בין המצרים המתחלקים לכ"א ימים וכ"א לילות שהם מ"ב עונות יום ולילה, למ"ב המסעות שנסעו ישראל במדבר, נקדים מה שכתב ה"מגלה עמוקות" (תחילת פרשיות מטות מסעי), כי מ"ב המסעות במדבר הם שורש למסעות ישראל בכל הגלויות עד ביאת המשיח.

והוסיף לרמז דבר זה בפסוק הראשון בפרשתנו (במדבר לג-א): "אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן", ובלשון קדשו: "והנה הלכו ישראל במדבר מ"ב מסעות, שנרמזין בו כל ימי עולם עד ביאת הגואל, ובפרשה זו נרמזין אלה מסעי בני ישראל [ראשי תיבות ד' הגלויות] א'דום מ'די ב'בל י'ון".

ב"מגלה עמוקות" על ואתחנן (אופן ר"מ) מוסיף על כך, כי מטעם זה על ארבע מילים הללו: "אלה מסעי בני ישראל", הטעמים הם: "אזלא גרש מונח רביעי", כלומר "אזלא גרש" - בני ישראל הולכים מגורשים בגולה, "מונח רביעי" - מונחים בארבע הגלויות הרמוזות בכתוב זה: "אלה מסעי בני ישראל" - א'דום מ'די ב'בל י'ון.

יסוד גדול זה חוזר ונשנה בדברי ה"שפת אמת" (פרשת במדבר שנת תרנ"ה), כי מסעות ישראל במדבר היו הכנה לכל דורות ישראל, ובלשון קדשו:

"והנה דור המדבר הוציאו מכח אל הפועל, והיו הכנה לכל דורות בני ישראל, ויצאו ללמד על הכלל כולו, וזהו שכתוב שאו את ראש כל עדת בני ישראל, שהם היו ראש לכל עדת בני ישראל וכל הדורות נמשכו אחריהם, ועל זה נאמר (קהלת ז-ח) טוב אחרית דבר מראשיתו". וכן כתב עוד (פרשת פנחס שנת תרנ"ב): "והנה דור המדבר היו הכנה לתקן

בשבת קודש הבאה עלינו לטובה, שאנו קוראים כמו בכל שנה פשוטה יחד את שתי הפרשיות מטות ומסעי, דבר בעתו מה טוב להתבונן על הקשר הנפלא בין ימי בין המצרים, לפרשת מסעי שאנו קוראים תמיד [אפילו בשנה מעוברת] בשבת השנייה המרכזית משלש השבתות של בין המצרים, לפי המבואר בגמרא (מגילה לא:) כי עזרא הסופר סידר את קריאת הפרשיות לפי מעגלי שבתות השנה ככוונה מיוחדת.

פתח דברינו יאיר במה שמצינו ביאור על כך במשנתו הטהורה של המגיד הקדוש מקו'ניץ זי"ע ב"עבודת ישראל" (פרשת מסעי), הנה הדברים בלשון קדשו:

"והנה פרשה הזאת נקראת תמיד בין המצרים, שהם נחשבים כ"א יום כמו שפירש רש"י, וכ"א יום וכ"א לילות הם מ"ב, כנגד מ"ב מסעות צריך לעבור בין המצרים בכמה מסעות לתקן הכל ולעבוד את ה', הגם שהזמן גרמא להיות עצב ונאנח על חורבן בית ה', עם כל זאת יש לחזק את עצמו ולטהר לבבו ולעבוד ה' בתורה ותפלה בשמחה, בפרט בשעת אמירת שירות ותשבחות".

והנה מה שהביא בשם רש"י כי בין המצרים הם כ"א יום, כוונתו על מה שכתוב (ירמיה א-יא): "ויהי דבר ה' אלי לאמר, מה אתה רואה ירמיהו, ואומר מקל שקד אני רואה". ופירש רש"י בשם מדרש אגדה: "השקד הזה הוא משעת חניטתו עד גמר בישולו עשרים ואחד יום, כמנין ימים שבין שבעה עשר בתמוז שבו הובקעה העיר לתשעה באב שבו נשרף הבית". ולכאורה קשה הרי מ"ז בתמוז עד ט' באב ישנם כ"ב ימים.

ונראה ליישב בדרך הפשט, כי המדרש לא חשב רק אותם הימים שקדמו לתשעה באב, שהיו ימי הכנה לחורבן בית המקדש אחרי שהובקעה העיר ב"ז בתמוז, ובימים הללו עדיין היה אפשר למנוע את חורבן בית המקדש אם היו שבים בתשובה, והרי הם כ"א ימים מ"ז בתמוז עד ט' באב שבהם שקד הקב"ה על ההכנה לשריפת בית

**עבודת ישראל: מ"ב מסעות בפרשת מסעי
הם כנגד כ"א ימים וכ"א לילות שיש בימי בין המצרים**

**מגלה עמוקות: מ"ב מסעות במדבר הם שורש לכל מסעות ישראל
בכל הגלויות עד ביאת המשיח**

**אזהב ישראל: ו' תיבות "שמע ישראל" כנגד ו' ערי מקלט,
מ"ב תיבות של "ואהבת" כנגד מ"ב ערי מקלט**

**כמו שרוצח נפש בשגגה צריך כפרה בערי מקלט,
כן החוטא בשגגה רוצח נפש צריך כפרה בקריאת שמע**

מעשי הקב"ה, שנתן ללויים את כל ערי המקלט שקבע לרוצחי נפש בשגגה, וצריך להבין מהו הקשר בין ערי הלויים לערי מקלט.

עוד ראוי להתבונן על מה שחילק הקב"ה את ערי המקלט שנתן ללויים לשני חלקים, כמו שכתוב: "ואת הערים אשר נתנו ללויים, את שש ערי המקלט אשר נתנו לנוס שמה הרוצח, ועליהם נתנו ארבעים ושתים עיר". ולכאורה מאחר שכל הערים ניתנו ללויים היה ראוי לומר: "ואת הערים אשר נתנו ללויים, ארבעים ושתים עיר אשר נתנו לנוס שמה הרוצח".

ומצינו ביאור על כך בגמרא (מכות י): "אמר אביי הללו קולטות בין לדעת בין שלא לדעת, הללו לדעת קולטות שלא לדעת אינן קולטות". פירוש, שש ערי מקלט יש בכוחן לקלוט את הרוצח, אפילו הוא לא ידע שהוא נמצא בעיר שקולטת רוצחים, אבל מ"ב ערי מקלט קולטות את הרוצח רק לדעת, שהוא יודע שהוא נמצא בעיר שקולטת אותו.

אמנם עדיין צריך לבאר ענין זה בדרך עבודה, בפרט לפי מה שגילה לנו ה"אזהב ישראל", כי שש ערי מקלט הן כנגד שש תיבות של "שמע ישראל", ומ"ב ערי מקלט הן כנגד מ"ב תיבות של פרשת "ואהבת", אם כן ראוי לבאר מהו הענין שש ערי מקלט שכנגד פסוק "שמע ישראל" קולטות אפילו שלא לדעת, ואילו מ"ב ערי מקלט שכנגד פרשת "ואהבת" אינן קולטות אלא לדעת.

**הלקח הנשגב משבט לוי
שאין להם נחלה בארץ ישראל**

כדי לבאר הענין בזה הבה נתבונן במה שכתב מאורו של עולם הרמב"ם דברים נוראים, על החשיבות הגדולה של שבט לוי שאין להם חלק ונחלה בארץ ישראל, שראוי לכל בן תורה לשנן עד שיהיו חקוקים על לבו (הלכה שמיטה ויובל פרק יג הלכות י-ג):

אולם האמת אינו כן כמבואר בספרים הקדושים, כי גם כשחטא אדם בשגגה הרי הוא צריך כפרה, וראיה לדבר ממה שצוה הקב"ה למי שחטא בשוגג להקריב קרבן חטאת. והטעם לכך הוא כי גם החטא בשוגג עושה כתם בנשמה הטהורה, ואם לא יעשה תשובה לנקות את הכתם של החטא, הרי זה יגרום לו לעבור עבירות במזיד, כמו ששינו במשנה (אבות פ"ד מ"ב): "עבירה גוררת עבירה".

וזהו שהתפלל דוד המלך (תהלים נא-ד): "הרב כבסני מעוונתי ומחטאתי טהרני". הזכיר כאן ב' לשונות "מעוונתי" שהוא מזיד "ומחטאתי" שהוא שוגג, כי תחילה התפלל: "הרב כבסני מעוונתי" - שאזכה תחילה לעשות תשובה מיראה כדי שעוונותי הזדונות ייעשו כשוגג, ואחר כך "ומחטאתי טהרני", עוזר לי שאזכה לעשות תשובה מאהבה שגם השגגות יתהפכו לזכויות, כדי שלא יגרמו לעבירות בבחינת עבירה גוררת עבירה.

הנה כי כן זהו שביאר הרה"ק מאפטא ז"ע, שהתיקון למכה נפש בשגגה, דהיינו שחטא בשוגג, או שחטא ח"ו במזיד ועשה רק תשובה מיראה שמהפך הזדונות לשגגות, העצה על כך היא שיקרא קריאת שמע שהיא בבחינת ערי מקלט, כי על ידי שמקבל עליו תחילה עול מלכות שמים במסירות נפש בשש תיבות שבפסוק "שמע ישראל", ואחר כך מקבל עליו עול מלכות שמים באהבה במ"ב תיבות בפרשת: "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך", הרי הוא מהפך בתשובה מאהבה את כל השגגות לזכויות.

**ההבדל בין שש ערי מקלט
לארבעים ושתים ערי מקלט**

בדרך זו במסילה נעלה לבאר הקשר בין ארבעה אופני המרכבה של מספר מ"ב - מ"ב מסעות ישראל במדבר, מ"ב ערי מקלט ללויים, מ"ב תיבות בפרשת "ואהבת", מ"ב עונות של כ"א ימי בין המצרים, על פי מה שנשים לב להתבונן במשמעות העמוקה של

בה מ"ב המסעות במדבר, לכ"א ימים וכ"א לילות של בין המצרים שהם מ"ב עונות, על פי מה שנוסיף טעם חדש על מה שסידר עזרא הסופר לקרוא פרשת מסעי בימי בין המצרים, כי מ"ב העונות של בין המצרים מכוונות לא רק כנגד מ"ב המסעות, אלא גם כנגד מ"ב ערי מקלט של הלויים שזכרו בפרשה זו (במדבר לה-ו): "ואת הערים אשר נתנו ללויים, את שש ערי המקלט אשר נתנו לנוס שמה הרוצח, ועליהם נתנו ארבעים ושתים עיר".

אמנם כדי להבין הקשר ביניהם, נקדים מה שביאר הרה"ק מאפטא ז"ע ב"אזהב ישראל" (שם), שגם בימינו שאין לנו ערי מקלט בפועל, אנו יכולים לברוח ולהינצל בערי מקלט על ידי מצות קריאת שמע, כי שש תיבות שיש בפסוק הראשון (דברים ו-ו): "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", הן כנגד "שש ערי המקלט", ואילו מ"ב תיבות שיש בפרשת "ואהבת", הן כנגד "ארבעים ושתים עיר". הנה הדברים בלשון קדשו:

"בהעיר לב להבין ולדעת יש לרמוז בזה, כי מצוה זו נוהגת בכל זמן כי התורה נצחית, ועל כן אפילו בזמן הזה יש לה שייכות, והוא תיקון למכה נפש בשגגה, רצוני לומר מי ששגג בחטאים ועוונות ומשחית את נפשו הוא יעשנה, רצוני לומר שיעשה תיקון זה בקבלת עול מלכות שמים באהבה שלימה, ובמסירות נפש גדולה באמת בכל לבבו להשי"ת בהשש תיבות שמע ישראל כו', והמה בחינת שש ערי מקלט.

ועליהם נתנו מ"ב עיר, הוא בחינת פרשה א' של קריאת שמע, שהיא ואהבת שיש בה מ"ב תיבות, והיינו קבלת אהבתו יתברך ותורתו בכל לב ונפש, ועל ידי המסירות נפש באמת בכל לבבו לקבל עליו עול מלכות שמים, ועל ידי קבלתו באמת אהבת השי"ת בכל לבבו, בזה נתכפר לו על שהכה את נפשו בשגגה".

**פרשת "ואהבת"
בבחינת תשובה מאהבה**

ונראה להוסיף תבלין לדבריו הקדושים על פי מה ששינו בגמרא (יומא פו): "אמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כשגגות... והאמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות. לא קשיא, כאן מאהבה, כאן מיראה". פירוש, על ידי תשובה מיראה כל מה שחטא בזדון נחשב כשוגג, ואם הוא עושה תשובה מאהבה הזדונות נעשות לו לזכויות. ולכאורה יש מקום לחוטא לחשוב, כי מאחר שעשה תשובה מיראה שהזדונות נעשו כשגגות, לשם מה צריך להשתדל לעשות גם תשובה מאהבה כדי שיעשו כזכויות.

בתיבת תשוב"ה שהיא אותיות תשוב ה', לרמז שצריך החוטא לשוב בתשובה, על ידי שיזכור שהעולם הזה נברא באות ה'.

וימתק לבאר בזה מה שכתב ב"אוהב ישראל" (פרשת תרומה) לפרש הפסוק (שמות כה-ב): "ויקחו לי תרומה" - תרומה"ה היא אותיות "תרום ה'", שיתרמו צדקה מהעולם הזה שנברא באות ה'. לפי האמור הרמז בזה, כי על ידי שנותנים צדקה מהעולם הזה, מרוממים בכך את האות ה' שנברא בה העולם, לרמז שהעולם הזה הוא רק דירת עראי כסוכה.

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה שגור הקב"ה גלות על ישראל מפני חטאם, כי מה שהכניס הקב"ה את ישראל לארץ ישראל שהיא ארץ זבת חלב ודבש, אף שיש מקום לחשוש שישקעו בענייני העולם הזה, כמו שכתוב (דברים לב-טו): "וישמן ישורון ויבעט", כי רצה הקב"ה שבאכילתם מפירות הארץ יתקדשו ישראל בקדושת הארץ, ועל ידי זה יוכלו להתגבר על יצר התאוות ולא ישקעו בענייני ארציות.

בא וראה מה שכתב הב"ח (אורח סימן רח) ליישב מה שנהגו לומר בברכת "על המחיה" - "ונאכל מפריה ונשבע מטובה", וכתב הטור (שם) בשם "ספר המצות" "ואין לאומרו שאין לחמוד הארץ בשביל פריה וטובה אלא לקיים מצות התלויות בה". אולם הב"ח תמה על "ספר המצות" בלשון קדשו:

"תימה הלא קדושת הארץ הנשפעת בה מקדושת הארץ העליונה, היא נשפעת גם בפירותיה שיונקים מקדושת השכינה השוכנת בקרב הארץ... ועל כן ניחא שאנו מכניסין בברכה זו ונאכל מפריה ונשבע מטובה, כי באכילת פירותיה אנו ניזונים מקדושת השכינה ומטהרתה ונשבע מטובתה".

אולם מאחר שלא כל אחד אוכל את הפירות בקדושה הראויה, לכן הקדים הקב"ה רפואה למכה, שלא יאכלו ישראל מפירות הארץ עד שיפרשו תחילה תרומות ומעשרות לשבט לוי, כדי שיתבוננו ישראל כי מה שנצטוו לתת לשבט לוי מתנות כהונה ולויה, הוא משום שאין להם נחלת שדה וכרם בארץ ישראל, כי קיבלו עליהם את עול התורה והקב"ה הוא נחלתם, ועל ידי כך יתבוננו גם הם שהעולם הזה הוא רק דירת עראי בגדר פרוזדור שנכנסים ממנו לעולם הבא.

לכן בזמן החורבן ששקעו ישראל בתאוות העולם הזה כמבואר בספרי הנביאים, והפכו את העולם הזה מדירת עראי לדירת קבע, הגלה הקב"ה את ישראל מארץ ישראל שיתגלגלו בגלויות בארץ לא להם, כדי שיחושו שם בפועל

רעיון חדש: מ"ב עונות בכ"א ימי בין המצרים, הן כנגד מ"ב ערי מקלט שהן כנגד מ"ב תיבות ב"ואהבת"

הקב"ה קבע את מ"ב ערי הלויים למכה נפש בשגגה, כדי שילמדו מהלויים שהעולם הזה הוא רק דירת עראי

שש ערי מקלט כנגד "שמע ישראל" קולטות אפילו שלא לדעת, גם לקלי דעת המוסרים נפשם על אחדות ה'

מ"ב ערי מקלט כנגד "ואהבת" קולטות רק לדעת, לאהוב את ה' ולדעת שהעולם הזה הוא רק דירת עראי

בפרוזדור כדי שתיכנס לטרקלין". נמצינו למדים מזה כי תכלית בריאת האדם בעולם הזה היא, שיזכור תמיד כי העולם הזה הוא רק בבחינת פרוזדור, שצריך לעסוק שם בתורה ומצוות, כדי שיזכה אחר כך להיכנס לטרקלין שהוא העולם הבא.

הנה מה טוב ומה נעים לצרף מה שכתב האלשיך הקדוש פרשת אמור (ויקרא כג-לג), לבאר בזה מה ששינינו בגמרא (מנחות כט): כי העולם הזה נברא באות ה'. וכן דרשו במדרש (ב"ר יב-י) מה שכתוב במעשה בראשית (בראשית ב-ד): "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם - בהברא"ם בה' בראם".

הענין בזה על פי מה שדרשו בגמרא (סוכה ב.) מקרא שכתוב (ויקרא כג-מב): "בסוכות תשבו שבעת ימים, אמרה תורה כל שבעת הימים, צא מדירת קבע ושב בדירת עראי". רמזה לנו התורה בכך לקח נשגב, שישים האדם אל לבו, כי שבעת ימים שהם רמז על שבעים שנה שאדם חי בעולם הזה, הוא רק בבחינת דירת עראי ולא דירת קבע.

הנה כי כן מטעם זה ברא הקב"ה את העולם הזה באות ה', כי האות ה' יש בה רמז נפלא על צורת הסוכה, כמבואר בגמרא (סוכה ו:) ששיעור סוכה הוא שתי דפנות כהלכותן ושלישית אפילו טפח. וכן האות ה' יש בה שתי דפנות שלימות - הקו השלם בגגה של האות והקו השלם בצד ימין, והדופן השלישית הרגל של האות ה' היא אפילו טפח, כדי ללמדנו בכך שהעולם הזה הנברא באות ה' הוא רק דירת עראי עכדה"ק.

שורש כל החטאים לעשות העולם הזה לדירת קבע

והנה שורש כל החטאים הוא, שאדם שוכח שהעולם הזה הוא רק דירת עראי בבחינת פרוזדור, שצריך להקדיש בו כל ימיו בתורה ועבודת ה', כדי שיזכה אחר כך להיכנס לטרקלין בעולם הבא, ועל ידי שהופך את העולם הזה לדירת קבע, הרי הוא מבלה את כל ימיו ברדיפה אחרי הבלי העולם הזה. ויש לומר כי זהו הרמז

"כל שבט לוי מוזהרין שלא ינחלו בארץ כנען, וכן הן מוזהרין שלא יטלו חלק בביזה בשעה שכובשין את הערים, שנאמר (דברים יח-א) לא יהיה לכהנים הלויים כל שבט לוי חלק ונחלה עם ישראל - חלק בביזה ונחלה בארץ..."

ולמה לא זכה לוי בנחלת ארץ ישראל ובביזתה עם אחיו, מפני שהובדל לעבוד את ה' לשרתו ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים, שנאמר (דברים לג-י) יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל, לפיכך הובדלו מדרכי העולם, לא עורכין מלחמה כשאר ישראל, ולא נוחלין ולא זוכין לעצמן בכח גופן, אלא הם חיל השם שנאמר (שם יא) ברוך ה' חילו, והוא ברוך הוא זוכה להם שנאמר (במדבר יח-כ) אני חלקך ונחלתך.

ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם, אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה', לשרתו ולעבודו לדעה את ה', והלך ישר כמו שעשהו האלקים, ופרק מעל צווארו עול החשבונות הרבים אשר ביקשו בני האדם, הרי זה נתקדש קודש קדשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים, ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללויים, הרי דוד ע"ה אומר (תהלים טז-ה) ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי".

אולם דברי הרמב"ם צריכים ביאור, כי לכאורה היה צריך להיות להיפך, שדוקא שבט לוי שקיבלו עליהם עול תורה, יקבלו חלק נכבד ביותר בנחלת ארץ ישראל, וכי משום שקיבלו עליהם עול תורה ועבודת ה', יפסידו שלא לקבל חלק ונחלה בארץ ישראל, עד כדי כך שלא קיבלו אפילו חלק מהביזה שכשבו את הערים בארץ ישראל.

תכלית העבודה שיכיר האדם שהעולם הזה הוא רק פרוזדור

ונראה לבאר הענין בזה על פי מה ששינינו במשנה (אבות פ"ד מט"ז): "רבי יעקב אומר, העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא, התקן עצמך

ויקץ כישן ה', לעמוד בניסיון באמונת ה', בלי שום טעם ודעת ושכל מושג לו, להתגבר על הקליפות ותאוות עולם הזה בהיתר ובאיסור שהורגל בהם ולמאוס בהם, ולבחור לו ה' לחלקו ולגורלו, למסור לו נפשו על קדושת שמו".

מעשה מבואר היטב בדרך עבודה ענין שש ערי מקלט, שהן כנגד שש תיבות של "שמע ישראל", שהן קולטות בין לדעת ובין שלא לדעת, לרמז בכך שאפילו פושעי ישראל וקלי הדעת שאין בהם דעת להתגבר על היצר, אך כל זמן שהם מאמינים באחדות ה' שמפורשת בשש תיבות של הפסוק: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", הרי הן קולטות אותם שלא יצאו מלהיות נכללים בתוך כלל ישראל.

אך לעומת זה מ"ב ערי מקלט של הלויים קולטות רוצח נפש בשגגה רק מדעת, דהיינו שהאדם לומד משבט לוי שלא היה להם חלק ונחלה, אלא הם גרים במ"ב ערי מקלט המכוונות כנגד מ"ב תיבות בפרשת "ואהבת את ה' אלקיך", שאדם מוכן להקריב את כל עניני העולם הזה בשביל אהבת התורה ואהבת ה'.

הנה כי כן הרווחנו להבין הקשר הנפלא בין ארבעה טובי לכת: מ"ב מסעות, מ"ב ערי מקלט, מ"ב תיבות ב"ואהבת", מ"ב עונות בימי בין המצרים, כי הצד השווה שבהם שנתעורר במ"ב העונות של בין המצרים, לזכור מה שהשריש הקב"ה במ"ב המסעות במדבר שהם שורש לכל מסעות ישראל, שהעולם הזה הוא רק דירת עראי ופרוזדור להתכונן בו להיכנס לטרקלין שהוא העולם הבא.

וזהו הענין של מ"ב ערי מקלט ללויים שקולטות רק מדעת, שידע האדם ללכת בדרכם של הלויים, שלא היה להם שום חלק ונחלה בעולם הזה כי ה' הוא נחלתם, והרי הם מכוונים כנגד מ"ב תיבות בפרשת "ואהבת", שנקבל על עצמנו במ"ב העונות של ימי בין המצרים, להתייחס לעולם הזה כדירת עראי ולא כדירת קבע, לזכור תמיד שאנו נמצאים בפרוזדור בהכנה כדי להיכנס לטרקלין, ובזכות זה נזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

שהוא העולם הבא עם תלמודו בידו, והרי הוא אז כדברי הרמב"ם כשבט לוי, שלא היה להם שום חלק ונחלה בעולם הזה.

שש ערי מקלט כנגד שמע ישראל אפילו לקלים שאין בהם דעת

בדרך המלך נלך לבאר בזה מה שהבדיל הקב"ה, בין שש ערי מקלט שהן כנגד שש תיבות של "שמע ישראל", שקולטות רוצח נפש בשגגה בין מדעת בין שלא מדעת, ובין מ"ב ערי מקלט שהן כנגד מ"ב תיבות של פרשת "ואהבת" שהן קולטות רק מדעת, על פי מה שהאריך בעל ה"תניא" לבאר ב"ליקוטי אמרים" (פרק יט) מה שראו בשעת גזירת השמד, שאפילו פושעי ישראל וקלי הדעת שלא יכלו להימנע מסתם עבירות בזמן רגיל, כאשר הדבר בא לכפירה בה' ולעבוד עבודה זרה, גם הם היו מוכנים למסור נפשם על קדושת השם.

ומבאר שם כי בהיותם בני אברהם יצחק ויעקב, מושרש בקרבם ניצוץ אלקי שירשו מהאבות הקדושים, אלא שבעת החטא הניצוץ הקדוש הוא בבחינת שינה, אבל כאשר הדבר נוגע לכפירה בה', מתעורר הניצוץ ההוא מתרדמתו כי אינו חפץ להיפרד ח"ו מהקב"ה, הנה מעט מהדברים בלשון קדשו:

"וכן הרשעים ופושעי ישראל קודם שבאו לידי ניסיון לקדש השם, כי בחינת החכמה שבנפש האלקית עם ניצוץ אלקות מאור אין סוף ברוך הוא המלוכב בה, הם בבחינת גלות בגופם בנפש הבהמית מצד הקליפה שבחלל השמאלי שבלב, המולכת ומושלת בגופם בסוד גלות השכינה כנ"ל.

ולכן נקראת אהבה זו בנפש האלקית שרצונה וחפצה לדבק בה' חיי החיים ברוך הוא בשם אהבה מסותרת, כי היא מסותרת ומכוסה בלבוש שק דקליפה במושעי ישראל, וממנה נכנס בהם רוח שטות לחטוא, כמאמר רז"ל (סוטה) אין אדם חוטא כו' [אלא אם כן נכנס בו רוח שטות]...

אך כשבאים לידי ניסיון בדבר אמונה, שהיא למעלה מהדעת ונגעה עד הנפש לבחינת חכמה שבה, אזי היא ניעורה משנתה ופועלת פעולתה בכח ה' המלוכב בה, וכמו שכתוב (תהלים עח-ה)

כגרים, ועל ידי זה יתעוררו בתשובה להבין שבעצם אנו גרים בכל עניני העולם הזה, שהרי אינו אלא בבחינת פרוזדור להיכנס ממנו לטרקלין, כמו שאמר דוד המלך (תהלים קיט-ט): "גר אנכי בארץ אל תסתר ממני מצוותיך".

מ"ב מסעות במדבר כנגד מ"ב ערי מקלט ללויים

מעשה יאירו עינינו להבין הקשר הנפלא, בין מ"ב המסעות שנסעו ישראל במדבר למ"ב ערי המקלט של הלויים, לפי מה שנתבאר מדברי ה"מגלה עמוקות" וה"שפת אמת" כי מ"ב המסעות במדבר היו שורש לכל מסעות ישראל עד ביאת משיח צדקנו. והנה רצה הקב"ה להשריש בישראל שיזכרו תמיד בכל מסעיהם, שהעולם הזה הוא בבחינת מדבר שממה, דירת עראי, שאדם עובר בהם בדרך למקום מיושב.

ויש לומר כי מטעם זה ניתנה תורה במדבר, כדי שישכיל האדם להבין שאם הוא רוצה לזכות בכתרה של תורה, עליו לזכור תמיד שהעולם הזה הוא רק בבחינת מדבר, שאין אדם מתעכב בו רק לזמן קצר, והעיקר הוא לעסוק בתורה ועבודת ה' כדי להכין לעצמו מזון כשיכנס לטרקלין שהוא העולם הבא.

הנה כי כן מטעם זה נתן הקב"ה מ"ב ערי מקלט ללויים שיברחו לשם כל מכי נפש בשגגה, כדי שילמדו הרוצחים מהלויים בפועל ממש, שהעולם הזה אינו אלא דירת עראי בבחינת פרוזדור, שממנו נכנסים לטרקלין שהוא העולם הבא. והנה רעיון זה מתאים להפליא לדברי ה"אוהב ישראל", כי פרשה ראשונה של קריאת שמע "ואהבת" שיש בה מ"ב תיבות, הן כנגד מ"ב ערי מקלט ללויים.

לפי דברינו הכוונה בזה, כי מי שקורא פרשת "ואהבת" בכוונה להבין את משמעות הפרשה, שאדם מקבל על עצמו לאהוב את ה' אהבה עזה בכל לב נפש ומאד, לעסוק בתורה יומם ולילה, כנזכר בפרשה זו: "ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך", לאדם כזה ברור שכל העולם הזה אינו אלא דירת עראי, לעסוק שם בתורה יומם ולילה, כדי שיוכל להיכנס לטרקלין

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'